Правапіс у – ў

ЛЕКЦЫЯ-ПРЭЗЕНТАЦЫЯ
па БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ
для слухачоў
падрыхтоўчага
аддзялення
і падрыхтоўчых курсаў

Складальнік –
дацэнт кафедры
давузаўскай падрыхтоўкі
і прафарыентацыі
С.В. Чайкова

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф.СКОРИНЫ

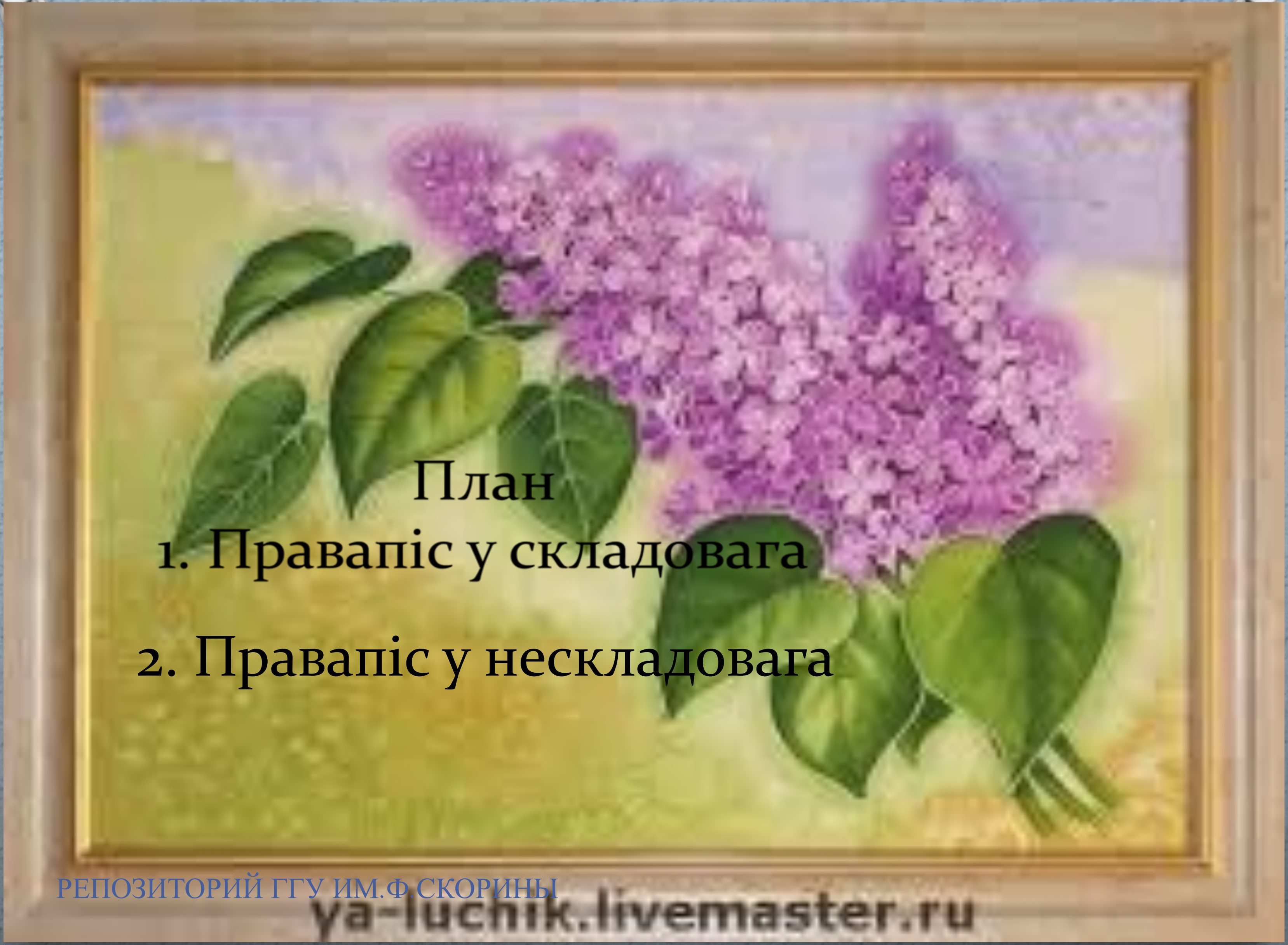

План

1. Правапіс у складовага

2. Правапіс у нескладовага

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф СКОРИНЫ

Сирень – на русском языке;
бэз – па-беларуску.

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф.СКОРИНЫ

Правапіс *у* складовага

Літара у (складовае) пішацца:	***Прыклады***
***у** пачатку сказа*	*У лесе панавала цішыня.*
пасля папярэдняга слова на зычны	*над узлескам, пайшоў у магазін*
у сярэдзіне і канцы слоў пасля цвёрдых і зацвярдзелых зычных	*журы, кенгуру, ружа*
пасля знакаў прыпынку	*увага, убор, улада*
пасля двукосся (калі папярэдняе слова заканчваецца на зычны)	*Фабрыку “Спартак” узнагародзілі ганаровай граматай*
пасля злучка (калі папярэдняе слова заканчваецца на зычны): *хлопец-удалец	
на пачатку ўласных імён і геаграфічных назваў (перадаецца вялікай літарай): *на Украіне, каля Уладзіміра, рака Уса	

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф.СКОРИНЫ

Правапіс *у* складовага

П Р А Ц Я Г	
*на пачатку іншамоўных слоў пад націскам, хоць і пасля папярэдняга слова на галосны	*да рны, насілі нты, Брэсцкая нія*
*на пачатку выклічнікаў	*, х (х, ты)*
*у сярэдзіне запазычаных слоў пасля галосных пад націскам (утварае склад)	*л, л*
*у іншамоўных словах з канцавымі фіналямі -*ум*, -*ус*	
*у канцы агульных іншамоўных слоў не пад націскам: *фрáу, шóу, нóу-хáу*	
*у канцы ўласных іншамоўных слоў не пад націскам: *Ландáу, Дахáу, Цемíртáу*	
*у пэўных словах пад націскам: *, каць*	
Запомніць!!! *трыумф, трыумфатар, трыумфальны*	

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф.СКОРИНЫ

Правапіс ў нескладовага

Літара ў (нескладовае) пішацца:	*Прыклады*
*пасля галосных (пры чаргаванні [в] з [ў] (параўн.: руск. правда, здоровье)	*праўда, траўка, шчаўе, здароўе, салаўі*
*пасля галосных (пры чаргаванні [л] з [ў] (параўн.: руск. волк, полметра)	*воўк, паўметра, мыў, чытаў; але: палка, памылка, сеялка, Алжыр, Балгарыя, Волга*
*пасля папярэдняга слова на галосны	*Цішыня панавала ў лесе.*
*пасля двукосся (калі папярэдняе слова заканчваецца на галосны)	*Часопіс “Вясёлка” ўзнагародзілі ганаровай гра-матай.*
*у сярэдзіне запазычаных слоў пасля галосных не пад націскам (не ўтварае склад)	*аўдытóрыя, пáўза, к, брáўнінг, мáўзер, накдáўн, клóўн, скáўт, зм;* **але:** *трáур (‘жалоба’)*
*пасля злучка (калі папярэдняе слова заканчваецца на галосны) ***жанчына-ўрач, хлопцы-ўмельцы***	
*у пачатку іншамоўных слоў не пад націскам пасля папярэдняга слова на галосны (згодна з новымі правіламі арфаграфіі!): ***ва це, для та, крыкі “ўрá”***	
* у сярэдзіне ўласных імён і геаграфічных назваў пасля галоснай і вытворных словах (згодна з новымі правіламі арфаграфіі!) ***Заўралле, заўральскі***	

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф.СКОРИНЫ

Дзякуй за ўвагу!

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМ.Ф.СКОРИНЫ